

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ing. T. S., MBA**

t. č. Věznice Heřmanice, Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava

zastoupený advokátem Mgr. Petrem Kazderou

sídlem Jiráskovo náměstí 159/10, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ředitel Věznice Heřmanice**

sídlem Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava 13

ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou krajskému soudu dne 24. 10. 2018 a doplněnou ustanoveným zástupcem žalobce z řad advokátů podáním doručeným krajskému soudu dne 19. 12. 2018 se žalobce domáhal soudní ochrany před nezákonným zásahem Vězeňské služby České republiky – Věznice Heřmanice, který dle žalobního tvrzení spočíval v tom, že žalovaný neumožnil žalobci dne 7. 9. 2018 použití telefonu za účelem kontaktu s advokáty žalobce podle ust. § 18 odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, v platném znění (dále jen „zákon o výkonu trestu“), čímž porušil žalobcovo právo na právní pomoc garantované Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“).
2. V odůvodnění žaloby žalobce uvedl, že dne 7. 9. 2018 byl zaměstnán na pracovišti Věznice Heřmanice, středisko: vlastní činnost věznice (dále jen „VČV“) na pozici dělník v kovovýrobě. Žalobce požádal v dopoledních hodinách (kolem 10.00) na pracovišti odpovědného nadřízeného pracovníka R. P., zaměstnance žalovaného, o povolení opustit pracoviště a vrátit se zpět do areálu věznice za účelem vyřízení důležitého telefonního hovoru s jeho právními zástupci (advokáty), a to z advokátní kanceláře MSB Legal, v. o. s. se sídlem v Praze a dále s advokátem Mgr. et Mgr. M. P. se sídlem v Zábřehu, ve věci uplatnění opravného prostředku v jiné soudní věci. Pan P. reagoval tak, že žalobce pustí zpět do areálu věznice pouze za předpokladu, že by hodlal navštívit lékaře ve zdravotním středisku věznice. Telefonát, o němž se mělo jednat, byl pro žalobce velmi důležitý, neboť měl dát pokyn advokátům, zda podat opravný prostředek v jiné soudní věci, a dále konzultovat tento opravný prostředek, kdy advokáti očekávali telefonní hovory v dopoledních hodinách dne 7. 9. 2018. Dne 6. 9. 2018 žalobce ve věznici navštívil koncipient advokátní kanceláře MSB Legal, v. o. s. pan Mgr. Ing. J. M., s nímž bylo domluveno, že žalobce označeného dne sdělí advokátům svůj pokyn k opravnému prostředku. Nadřízený pracovník pan P. žalobci sdělil, že tyto důvody jej vůbec nezajímají a hovory si má vyřizovat po pracovní době. V důsledku neumožnění telefonních hovorů s advokáty tak následně došlo ke zmeškání lhůty pro podání opravného prostředku.
3. Žalobce podal proti tomuto nezákonnému postupu stížnost, která byla žalovaným shledána jako nedůvodná (sdělení ze dne 18. 10. 2018 č. j. VS-110612-8/ČJ-2018-803510-STV).

4. Dále žalobce poukázal na ust. § 18 zákona o výkonu trestu a § 25 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, v platném znění (dále jen „vyhláška“). V označené právní úpravě pak spatřuje bližší konkretizaci a vyústění ústavních práv garantovaných Listinou v čl. 36 až 40, zejména čl. 37 odst. 2 a 3.
5. Dále žalobce vyslovil názor, že vyřídít telefonní hovory po pracovní době, která trvala od 5:45 hod. do 14:15 hod., je zcela absurdní, jestliže advokáti žalobce očekávali telefonát v dopoledních hodinách. Advokáti mají i jiné klienty, jejichž případy musí řešit a na které si vymezují svůj čas. V případě, kdy odsouzený nezavolá advokátovi v dohodnutém termínu, advokát mu nemůže běžným způsobem zavolat zpět, pokud tento je ve výkonu trestu odnětí svobody, neboť nedisponuje vlastním mobilním telefonem a telefonní spojení je neuskutečnitelné. Pokud pak volá odsouzený z věznice advokátovi prostřednictvím telefonního přístroje, který je určen k uskutečnění telefonního hovoru věznicí, advokátovi se volané číslo na jeho telefonním přístroji nezobrazí, ale zobrazí se pouze neznámý volající, kdy je obecně známou skutečností, že na zmeškaný hovor tzv. neznámého volajícího se nedá volat zpět. Podstata telefonního hovoru mezi odsouzeným ve výkonu trestu odnětí svobody a advokátem je proto postavena na tom, že odsouzený zavolá advokátovi v době, kdy advokát tento telefonní hovor očekává. Žalobce v této souvislosti odkázal na stanovisko veřejného ochránce práv ze Sborníku stanovisek veřejného ochránce práv, vězeňství, str. 120, že telefonní hovory odsouzených umožní věznice uskutečňovat zpravidla v pracovní době. Také podle evropských vězeňských pravidel, čl. 24.5 musí vězeňská správa napomáhat vězňům při udržování dostatečných kontaktů s vnějším světem a k tomuto účelu jim poskytnout příslušnou sociální podporu.
6. Žalovaný ve vyjádření ze dne 14. 11. 2018 uvedl, že dne 24. 9. 2018 obdržel žalobcovu stížnost podanou podle ust. § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“) na nesprávné jednání a chování zaměstnance vězeňské služby, jakož i na zkrácení práv žalobce na obhajobu. Žalobce ve stížnosti uvedl, že dne 7. 9. 2018 byl první den v práci na pozici dělník v kovovýrobě a vzdálil se z pracoviště za účelem telefonování se svým obhájcem. Zaměstnanec žalované zařazený na pozici mistra pro oddělení VČV R. P. prováděl kontrolu pracoviště, žalobce zde nenašel a svévolné opuštění pracoviště posoudil jako hrubé porušení pracovní kázně a jako takové je oznámil příslušnému vychovateli. Vychovatel podal návrh na vyřazení odsouzeného ze střeženého pracoviště z důvodu porušení pracovní kázně, přičemž uvedl, že i když byl žalobce řádně poučen o zákazu vzdalovat se z přiděleného místa na pracovišti, tento zákaz hned první den krátce po začátku pracovní doby porušil, kdy toto porušení bylo kvalifikováno jako kázeňský přestupek podle zákona o výkonu trestu. Mistr VČV pan P. ve svém písemném vyjádření uvedl, že přiděluje práci a kontroluje činnost pracovních zařazených vězňů. Uvedeného dne provedl žalobcovu školení o bezpečnosti práce a používání ochranných pracovních pomůcek, načež mu přidělil práci na pozici dělníka v kovovýrobě. Po krátkém čase prováděl kontrolu na pracovišti, ale žalobce se zde již nenacházel. Opuštění pracoviště bylo posouzeno jako hrubé porušení pracovní kázně a následně byl vypracován návrh na vyřazení žalobce z uvedeného pracoviště. Návrh na vyřazení žalobce byl schválen ředitelem věznice, s čímž byl žalobce dne 12. 9. 2018 seznámen. Žalovaný dále uvedl, že v souladu s ust. § 18 odst. 2 zákona o výkonu trestu má odsouzený právo na použití telefonu v době vymezené vnitřním řádem věznice, což je doba pro telefonování od 6:00 do 22:00 hod. Žalovaný nespatřuje jakékoliv krácení práv žalobce v souvislosti s popsaným případem.

7. Ve vyjádření ze dne 7. 3. 2019 žalovaný nad rámec již uvedeného doplnil, že žalobce je ve výkonu trestu odnětí svobody. Život odsouzeného k trestu odnětí svobody podléhá řadě předpisů, kdy je nucen se podřítit pravidlům a autoritě zaměstnanců vězeňské služby. Nemůže se svobodně rozhodovat, jeho jednání a chování je striktně podrženo vnitřnímu řádu věznice a příkazům zaměstnanců vězeňské služby. K základním povinnostem odsouzeného dle ust. § 28 zákona o výkonu trestu patří mj. dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným, nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k plnění výkonu práce atd. Povinností odsouzeného je také dodržovat ustanovení vnitřního řádu věznice. Vnitřním řádem věznice Heřmanice pro odsouzené s účinností od 1. 5. 2018 je vymezena doba pro telefonování 6:00 – 22:00 hod. (čl. 11 vnitřního řádu). Dle tvrzení žalobce měl na den 7. 9. 2018 v dopoledních hodinách domluven telefonický hovor s advokátem. Dle záznamu o průchodu osob do věznice Heřmanice prošel advokát (koncipient) Mgr. Ing. J. M. za žalobcem do věznice Heřmanice dne 6. 9. v 11:02 hod. a věznici opustil téhož dne ve 13:58 hod. Při této návštěvě mělo dle tvrzení žalobce dojít k domluvě na telefonickém hovoru advokátům následujícího dne v dopoledních hodinách. Rozhodnutím ředitele věznice ze dne 5. 9. 2018 byl schválen návrh na zařazení žalobce na střežené pracoviště VČV od 7. 9. 2018. Žalobce byl s tímto rozhodnutím téhož dne seznámen, což stvrdil svým podpisem. Žalobce tedy již dne 5. 9. 2018 věděl, že dne 7. 9. 2018 bude zařazen na střežené pracoviště a z tohoto důvodu se neměl domlouvat na dopoledním telefonování dne 7. 9. 2018. Po odchodu advokátního koncipienta dne 6. 9. 2018 ve 13:58 hod., kdy, jak žalobce tvrdí, došlo k domluvě, měl dostatek času a příležitosti požádat o zařazení na pracoviště v pozdějším termínu. Žalobce tak neučinil, a svévolně přes řádné upozornění pracoviště opustil, čímž porušil vnitřní řád věznice, jakož i pokyn a příkaz přímého nadřízeného. Poté byl žalobce povolán ke kázeňskému řízení. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
8. Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb, soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu neboť určení toho, že zásah byl nezákonný.
9. Krajský soud se zabýval primárně otázkou, který správní orgán má v posuzované věci postavení žalovaného. V případě zásahové žaloby je podle ust. § 83 s. ř. s., věta před středníkem žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. Krajský soud v tomto směru vycházel ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 9. 12. 2014 č. j. Nad 224/2014-53, v němž NSS vyslovil: „v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu) § 82 a násl s.ř.s.) je třeba vykládat § 83 s.ř.s. tak, že soud na základě tvrzení žalobce, event. doplněného na výzvu soudu, a s přihlédnutím k dalším informacím, které má soud případně k dispozici, po právní stránce posoudí, kterému správnímu orgánu je s ohledem na tato tvrzení přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem.

Liší-li se tento závěr soudu od projevu vůle žalobce, označujícího žalovaného, upozorní soud žalobce na svůj závěr a vyzve jej, aby případně reagoval úpravou označení žalovaného. Pokud žalobce i poté, co byl soudem upozorněn na jiný právní závěr soudu ohledně otázky, kdo má být v dané věci žalovaným, setrvá na svém původním náhledu na tuto otázku a neuzpůsobí

patříčně označení žalovaného a návrh výroku rozhodnutí soudu [§ 84 odst. 3 písm. d) s.ř.s.], nemůže být jeho žalobě vyhověno.“

10. Krajský soud v návaznosti na závěry rozsudku NSS sp. zn. 4 Ads 139/2008, jenž se zabýval organizačním uspořádáním bezpečnostních sborů, upozornil u ústního jednání dne 24. 6. 2020 žalobce na svůj právní názor ohledně označení žalovaného a vyzval jej k případné reakci. Zástupce žalobce v souladu s právním názorem krajského soudu označil jako žalovaného Ředitele Věznice Heřmanice.
11. Ze správního spisu žalovaného ve věci stížnosti žalobce č. j. 110612/ČJ-803510-STV krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 24. 9. 2018 na oddělení prevence a stížností žalovaného sdělení a současně stížnost, dle jejíhož obsahu žalobce popsal děj ze dne 7. 9. 2018, kdy mu nebylo pracovníkem žalovaného umožněno uskutečnit telefonický hovor s právními zástupci žalobce, v podstatě shodným způsobem, jako v následně podané žalobě. Nad tento rámec žalobce uvedl, že při návratu z administrativní budovy, kde byl na školení u Bc. D. U., se cestou zpět na pracoviště rozhlížel po telefonním automatu, aby mohl zavolat právníkům. K dotazu mistra P., kde byl tak dlouho, mu sdělil, že se rozhlížel po telefonním přístroji, ale nikde se nezdržoval, nicméně se omluvil a vrátil se zpět k práci. Ke stížnosti se dne 8. 10. 2018 vyjádřil písemně mistr výroby R. P., který uvedl, že označeného dne byl žalobce řádně proškolen včetně podpisu veškerých dokumentů spojených se zařazením do práce. Žalobce byl také důrazně upozorněn na to, že nesmí bez vědomí mistra opouštět přidělené pracoviště. Poté zašel žalobce do skladu, kde nafasoval potřebné OOPP, které potřeboval k dané práci a teprve pak mohl začít pracovat. Po chvíli šel mistr výroby žalobce zkontrolovat a ten již na svém pracovišti nebyl. V záznamu o kázeňském přestupku ze dne 7. 9. 2018 zpracovaném mistrem R. P. je nad rámec již uvedeného skutek popsán tak, že mistr šel zkontrolovat žalobce na jeho pracoviště uvedeného dne v 9:05 hod. a ten se na něm nenacházel. Mistr prošel všechna pracoviště, která spadají pod VČV, a nikde jej nenašel. Asi po dvaceti minutách žalobce potkal, když procházel lakovnou a na vysvětlení uvedl, že šel hledat telefonní automat, aby zavolał svému advokátovi, že má rozjeté nějaké soudy. Dle stanoviska Bc. D. U., vedoucího oddělení zaměstnávání vězněných osob, ze dne 5. 10. 2018, nastoupil žalobce do zaměstnání dne 7. 9. 2018 a u Bc. U. absolvoval vstupní školení o povinnostech odsouzených zařazených na pracoviště VZV a také obdržel zápisník bezpečnosti práce, vše stvrdil svým podpisem. Po vstupním školení byl odeslán na pracoviště VČV, aby se hlásil u mistra výroby R.P. Dne 10. 9. 2018 byl vypracován návrh na vyřazení žalobce ze střeženého pracoviště, který byl schválen rozhodnutím ředitele věznice ze dne 12. 9. 2018. Téhož dne byl žalobce s tímto rozhodnutím obeznámen. Stížnost žalobce byla vyřízena sdělením ředitele věznice označeným „vyřízení stížnosti“ č. j. VS-110612-8/ČJ-2018-803510-STV tak, že byla vyhodnocena jako nedůvodná. Součástí předložených podkladů je také záznam o vstupním školení zaměstnance na pracovišti, jmenovitě žalobce zařazeného na pracoviště VČV jako dělník v kovovýrobě, stvrzený jeho podpisem.
12. U jednání před krajským soudem dne 24. 6. 2020 účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních. Žalovaný má za to, že nezkrátil práva žalobce, když je postaveno najisto, že žalobce rozhodného dne byl nalezen svým mistrem mimo prostor, kde měl vykonávat pracovní činnost. Žalovaný se domnívá, že žalobce v tom okamžiku účelově použil své právo telefonovat právnímu zástupci k vysvětlení situace. Žalobce také ve svých vyjádřeních uváděl různé osoby, s nimiž potřeboval v danou dobu telefonovat, což vyznívá nevěrohodně. Žalobce u jednání naopak nadále tvrdil, že skutkový děj se odehrál jinak, než

uvádí žalovaný. Žalobce byl o tom, že nemá opouštět pracoviště, poučen až dodatečně poté, co je opustil, když předtím vznesl požadavek, že chce telefonovat.

13. U dalšího ústního jednání před krajským soudem (dne 27. 7. 2020) žalobce odkázal na skutkový děj tak, jak jej popsal, současně navrhl k důkazu svůj účastenský výslech. Dále žalobce namítl nepravdivost tvrzení žalovaného, že byl zařazen na střežené pracoviště od 7. 9. 2018, když podle údajů z „Návrhu zařazení odsouzeného na střežené pracoviště“ byl na ně zařazen ode dne 6. 9. 2018. Následně však byla číslovka 6 přeškrtnuta a dopsána číslice 7. Žalobce dále zdůraznil, že ve svém jednání rozhodného dne vycházel ze svých předchozích zkušeností z jiných věznic, kde byla praxe taková, že pokud na pracovišti požádal nadřízeného pracovníka, aby mohl v požadovanou hodinu opustit pracoviště, bylo mu to vždy umožněno. Jako příklad uvedl Věznici Příbram a Věznici Mírov. V postupu žalovaného spatřuje nerovný a diskriminační přístup.
14. Krajský soud provedl důkaz záznamem o svědecké výpovědi R. P., kterou učinil v přestupkovém řízení vedeném žalobcem pod sp. zn. VS-1855-466/ČJ-2018-803532 (kázeňské řízení) v souvislosti s porušením kázně (svévolné opuštění pracoviště). R. P. vypověděl, že asi v 8.00 hod. provedl s žalobcem proškolení nutné při nástupu do práce, kdy jej mimo jiné důrazně upozornil na to, že se nesmí vzdalovat ze svého pracoviště, co žalobce téměř bezprostředně učinil, neboť když jej svědek cca po 30 minutách kontroloval (9.05 hod.), už tam nebyl. Asi po 20 minutách jej potkal, jak procházel lakovnou. Žalobce na vysvětlenou uvedl, že šel hledat telefonní automat, protože má rozjeté nějaké soudy. Svědek výslovně uvedl, že jej žalobce v 10.00 hod. nežádal o povolení opustit pracoviště za účelem důležitého telefonického hovoru.
15. Žalobce prostřednictvím svého zástupce označil čtený výslech za neobjektivní a poukázal na své vyjádření v přestupkové věci ze dne 17. 12. 2018 č. j. VS 1855-466/ČJ-2018-803532. Navrhl svědeckou výpověď R. P. Ke čtenému výslechu uvedl, že časové údaje souhlasí s tvrzením žalobce, avšak žalobce hledal telefonní automat v mezidobí, kdy přecházel od Bc. U. k mistru P.a v tomto okamžiku ještě nebyl poučen o povinnosti nevzdalovat se z pracoviště.
16. Z vyjádření žalobce ze dne 17. 12. 2018 č. j. VS 1855-466/ČJ-2018-803532, které je součástí přestupkového spisu, soud zjistil, že jeho obsahem jsou údaje k významu telefonního hovoru žalobce, jak je popsal jeho zmocněnec Mgr. et Mgr. P. Jednalo se o podání stížnosti proti usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství Brno, odboru hospodářské kriminality. Žalobci hrozilo uložení dalšího trestu.
17. Podle ust. § 82 s. ř. s. může podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem každý, kdo tvrdí, že byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Uvedené podmínky musí být splněny kumulativně (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2013 č. j. 2 Aps 5/2012-52 nebo ze dne 17. 3. 2005 č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikovaný ve Sb. NSS pod č. 603/2005).
18. Podle ust. § 18 odst. 1 zákona o výkonu trestu odsouzený má právo na použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou v době vymezené vnitřním řádem věznice; přitom může použít pouze telefon určený pro tento účel věznicí. Toto právo odsouzeného lze omezit pouze

v odůvodněných případech, zejména je-li to nutné k ochraně bezpečnosti nebo práv jiných osob.

19. Podle ust. § 18 odst. 2 zákona o výkonu trestu odsouzený má právo na použití telefonu v době vymezené vnitřním řádem věznice ke kontaktu se svým obhájcem nebo advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci.
20. Podle vnitřního řádu pro odsouzené Věznice Heřmanice ze dne 2. 5. 2018, čl. 11 je odsouzenému umožněno telefonovat na základě přidělení telefonní karty, kterou obdrží na základě vyplněné žádosti o vydání karty pro umožnění telefonních hovorů. V žádosti o realizování telefonních hovorů vězněná osoba uvede až 5 telefonních kontaktů na osoby blízké. Dále je zde uvedeno, že telefonní kontakty na obhájce a zplnomocněného advokáta nejsou limitovány. V článku 11 odst. 2 tohoto vnitřního předpisu žalovaného je pak vymezena doba pro telefonování od 6:00 do 22:00 hod. Dle ust. čl. 11 odst. 4 uvedeného předpisu je odsouzenému umožněno realizovat telefonní hovor zpravidla denně. Délka telefonního hovoru s osobou blízkou je zpravidla 20 minut denně. Telefonní hovory s obhájcem a zplnomocněným advokátem nejsou časově omezeny. Dle odst. 5 téhož ustanovení telefonní přístroje jsou nainstalované na příslušných oddílech. Oddílem je pak míněn ve smyslu části druhé vnitřního předpisu žalovaného vybraný druh ubytovacích prostor.
21. Krajský soud se zabýval otázkou, zda zjištěný postup žalovaného splňuje podmínky nezákonného zásahu ve smyslu ust. § 82 s. ř. s. Jak již bylo shora uvedeno, judikaturou NSS bylo vymezeno celkem 5 podmínek určujících nezákonný zásah, které však musejí být splněny kumulativně. Primárně bylo nezbytné posoudit, zda postup žalovaného mohl žalobce přímo (1. podmínka) zkrátit na jeho právech (2. podmínka).
22. Dle ustálené judikatury správních soudů účinnou soudní ochranu je třeba poskytnout jen tehdy, pokud orgány veřejné správy zasahují (popř. zasáhly) do veřejných subjektivních práv nebo povinností jednotlivce tím, že mu stanoví nové povinnosti, které dosud neměl, nebo jej odmítají zbavit určitých povinností, které již má; přiznávají, anebo odmítají mu přiznat určitá jednotlivcem nárokováná práva; jinak zasahují do jeho práv konáním, anebo opomenutím, tedy mj. i nekonáním v případě, že právo stanovuje povinnosti veřejné správy za stanovených podmínek konat, ať již předepsanou formou, anebo fakticky (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010 č. j. 7 Aps 3/2008-98, publikované ve Sb. NSS pod č. 2206/2011).
23. Krajský soud dále považuje za nezbytné zdůraznit, že v žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu je žalobce povinen mj. dostatečně tvrdit a prokázat, v čem konkrétně spočívá zkrácení jeho práv v důsledku nezákonného postupu správního orgánu (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2019 č. j. 9 As 138/2019-35). V projednávané věci žalobce v podané žalobě i v následných projevech tvrdil zásah do práva telefonovat s tím, že zmeškal důležitý telefonický rozhovor s advokátem, a proto v jiné věci nemohl podat v důsledku toho odvolání, což má přesah do jeho práv garantovaných Listinou.
24. Posouzení existence podmínek nezákonného zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s. je v dané věci odvislé od skutkových okolností případu. Žalobce a žalovaný předložili soudu dvě odlišné verze skutkového děje.

25. Žalobce tvrdil, že dne 7. 9. 2018 na pracovišti VČV požádal v dopoledních hodinách kolem 10.00 hod. svého nadřízeného R.P. o povolení opustit pracoviště a vrátit se zpět do areálu věznice za účelem vyřízení důležitého telefonního hovoru s jeho právními zástupci ve věci uplatnění opravného prostředku v jiné soudní věci. Nadřízený jej odmítl pustit zpět do areálu věznice, ledaže by hodlal navštívit lékaře ve zdravotním středisku věznice s tím, že důvody telefonátu jej vůbec nezajímají a hovory si má vyřizovat po pracovní době. Ve stížnosti ze dne 24. 9. 2018 a následně také u ústního jednání před krajským soudem dne 27. 7. 2020 žalobce dále ke skutkovému ději uvedl, že při návratu z administrativní budovy, kde byl na školení u Bc. U., tedy cestou zpět na pracoviště se rozhlížel po telefonním automatu, aby mohl zavolat právníkům, což přiznal mistru P., když se podívoval, kde byl žalobce tak dlouho. Žalobce se mu omluvil a vrátil se zpět k práci.
26. Podle žalobcova tvrzení tedy označeného dne žalobce nejprve nastoupil do práce ve VČV, poté odešel do administrativní budovy, kde se podrobil vstupnímu školení a odtamtud se vrátil zpět na pracoviště. Teprve poté byl mistrem P. proškolen mj. o tom, že se nesmí vzdálit ze svého pracoviště. Kolem 10.00 hod. pak požádal mistra P. o vzdálení se z pracoviště za účelem telefonátu advokátům, což mu nebylo umožněno.
27. Podle tvrzení žalovaného se žalobce před nástupem na pracoviště VČV podrobil vstupnímu školení u vedoucího oddělení zaměstnávání vězněných osob Bc. D. U., odkud byl odeslán na pracoviště VČV, aby se hlásil u mistra výroby R. P. Také ten jej proškolil, a to ohledně povinností na pracovišti, včetně poučení, že se nesmí vzdalovat z místa výkonu práce. Takto proškolen byl žalobce kolem 8.00 hod. Poté se žalobce odebral do skladu nafasovat potřebné ochranné a pracovní pomůcky, aby mohl začít pracovat. V 9.05 hod bylo mistrem P. kontrolováno pracoviště a žalobce se na něm nenacházel. Po cca 20 minutách jej mistr našel, jak prochází lakovnou. Situaci žalobce vysvětlil tím, že šel hledat telefonní automat, aby mohl zavolat svému advokátovi, neboť má „rozjeté nějaké soudy“.
28. Posouzením obou skutkových verzí dospěl krajský soud k závěru o účelovosti žalobcova popisu skutkového děje.
29. Žalobce dne 7. 9. 2018 nastupoval na pracoviště VČV jako nový pracovník. Pracovní doba mu začínala v 5.45 hod. Zcela běžným postupem zaměstnavatele vůči nově příchozím zaměstnancům, a to nejen v rámci výkonu trestu odnětí svobody, je, že před nástupem na pracoviště jsou proškoleni o základních pracovně právních povinnostech a bezpečnosti práce (vstupní školení). V této souvislosti lze analogicky poukázat na právní úpravu obsaženou v zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění, který v § 103 odst. 2 stanoví zaměstnavatelům povinnost zajistit vstupní školení o pracovně právních povinnostech a bezpečnosti práce při nástupu do práce. Takový postup označila za standardní také ve věznici Heřmanice zástupkyně žalovaného při ústním jednání před krajským soudem. Stejný průběh v případě žalobce dne 7. 9. 2018 potvrdil rovněž vedoucí oddělení zaměstnávání vězněných osob Bc. U., jenž výslovně uvedl, že žalobce byl po absolvování vstupního školení odeslán na pracoviště VČV, aby se hlásil u mistra výroby P. Soud proto neuvěřil žalobcovu tvrzení, že z pracoviště VČV odešel do administrativní budovy, kde se podrobil vstupnímu školení a zase se vrátil zpět, a teprve poté byl poučen o tom, že se nesmí vzdalovat z místa výkonu práce. Žalobcova verze je zcela nelogická, odporující právní úpravě i zavedeným standardům ve věznici, včetně potřeby minimalizace volného pohybu osob vykonávajících trest odnětí svobody mimo hlavní areál věznice.

Pravděpodobnost, že by žalobce začal vykonávat práci v kovovýrobě, aniž by absolvoval vstupní školení a školení o povinnostech na pracovišti, je prakticky nulová.

30. Naopak, skutkový děj tak, jak vyplývá z výpovědi mistra P. a stanoviska Bc. U., vyznívá zcela logicky a racionálně co do časové posloupnosti a jejích důvodů, kdy žalobce před vlastním nástupem na pracoviště absolvoval v brzkých ranních hodinách vstupní školení u Bc. U., odkud byl odeslán na určené pracoviště, aby se hlásil u mistra P. Ten jej pak nejprve rovněž podrobil školení k jeho povinnostem na tomto konkrétním pracovišti, které proběhlo kolem 8.00 hod. a následně jej vyslal do skladu pro pomůcky. S ohledem na to, že pracovní doba začínala v 5.45 hod. a s přihlédnutím k délce vstupního školení, lze tento časový údaj považovat za reálný.
31. Na základě uvedeného krajský soud shodně s žalovaným dospěl k závěru o účelovosti žalobcova tvrzení, že v 10.00 hod. požádal mistra P. o povolení opustit pracoviště za účelem důležitého telefonického hovoru s advokáty, motivované jeho obavou, že bude kázeňsky postižen za svévolné opuštění pracoviště. Soud neshledal žádný důvod k vyhodnocení účelovosti výpovědi mistra P., že v 9.05 hod. se žalobce nenacházel na svém pracovišti. Pokud by byla žalobcova verze o odmítnutí jeho žádosti o vzdálení se z pracoviště za účelem telefonátu advokátům, k níž mělo dojít v 10.00 hod. pravdivá, svědčila by o přesvědčení mistra P., že telefonát s advokáty není důvodem pro opuštění pracoviště, když jej lze vyřídit po pracovní době. Pak by ovšem bylo hlášení mistra P. o kázeňském přestupku žalobce zcela iracionální. Záznam o kázeňském přestupku byl vyhotoven již dne 7. 9. 2018. Žalobce se na listině označené Záznam o přestupku písemně vyjádřil, že „skutek, tak jak se stal, není v souladu s proklamovaným stavem“. Stížnost na jednání mistra P. podal dne 24. 9. 2018.
32. Na základě předestřené argumentace krajský soud neuvěřil žalobcově verzi skutkového děje, v důsledku čehož dospěl k závěru, že podmínky nezákonného zásahu ve smyslu ust. § 82 s. ř. s. nebyly v případě žalobce naplněny a žaloba proto není důvodná.
33. Na základě žalobního tvrzení, vyjádření žalovaného, obsahu podkladů předložených žalovaným, zejména stížnostního spisu a přestupkového spisu, bylo možné, aby si soud vytvořil ucelenou představu o skutkovém ději, a proto nepřistoupil k provedení žalobcem navržených důkazů, a to účastenské výpovědi žalobce a svědecké výpovědi R.P.
34. Na základě uvedené argumentace krajský soud v souladu s ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.
35. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v soudním řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě 27. 7. 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu